

Upplevda förändringar i handlingsfriheter under COVID-19 pandemin: En svensk tvärsnittsstudie från juni 2020

SND-ID: 2020-206-1. **Version:** 1. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/4k6a-e341>

Avpublicerad

Den här versionen är avpublicerad och data är inte längre tillgängliga via SND:s forskningsdatakatalog. Observera att det kan finnas en senare version för datasetet tillgängligt. Avpublicerad med anledning av risk för bakvägsidentifiering. Version 2 för datasetet finns tillgängligt via förfrågan.

Det finns en senare version av detta dataset än den du har förfrågat.

[Gå till den senaste versionen: 2](#)

Version 2: 2023-11-29

DOI: <https://doi.org/10.5878/f2vy-vq06>

Citering

Meili, K., Månsdotter, A., & Lindholm, L. (2021) Upplevda förändringar i handlingsfriheter under COVID-19 pandemin: En svensk tvärsnittsstudie från juni 2020 (Version 1) [Dataset]. Umeå universitet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/4k6a-e341>

Skapare/primärforskare

[Kaspar Meili](#) - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

[Anna Månsdotter](#) - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

[Lars Lindholm](#) - Umeå universitet, Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Forskningshuvudman

[Umeå universitet](#) - Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Beskrivning

Covid-19-pandemin har påverkat samhället på olika sätt, direkt genom sjukdom och dödlighet, och indirekt genom smittskyddsåtgärdernas inverkan på skola, arbete, fritid osv. Förståelsen för hur pandemin och åtgärderna för att begränsa den har påverkat livskvaliteten kan vara betydelsefullt för beslutsfattare.

Men för att kunna beakta olika komponenter av livskvalitet på ett jämförbart sätt behövs det ett robust ramverk, vilket den så kallade "capability approach" erbjuder. Denna ansats mäter livskvalitet i termer av handlingsfriheter till skillnad från traditionell "welfaristisk" nationalekonomi som mäter välbefinnande i termer av "utility".

I denna studie utgår vi från en lista över tio handlingsfriheter som föreslogs av en statlig offentlig

utredning (SOU 2015:56) att vara särskilt relevanta för den svenska kontexten: Ekonomisk situation, Sociala relationer, Hälsa, Boende, Närområde, Yrke, Kunskap, Säkerhet, Tids-balans, och Politiska fri- och rättigheter.

Studien genomfördes i juni 2020 genom en webbaserad enkät som distribuerades till ett urval av 500 individer i Sverige från en kommersiell webbpanel (Cint), efter kvot-stratifiering utifrån befolkningens ålder, region, utbildning och kön.

Enkäten inleddes med en fråga om informerat samtycke, följt av frågor om respondenternas nuvarande situation utifrån de tio handlingsfriheterna (låg, medium, hög). Därefter följde frågor om upplevda förändringar i handlingsfriheterna under 2020 (dvs. den största delen av perioden med covid-19-pandemin), på en Likertskala med fem svarsalternativ (mycket mindre, mindre, oförändrat, mer, mycket mer). Enkäten avslutades med ett antal bakgrundsfrågor om socioekonomiska och demografiska förhållanden.

Att ta stora stickprov från kommersiella webbpaneler är administrativt sett enklare och snabbare än andra metoder som till exempel att direkt ta ett allmänt befolkningsstickprov. Även svarsfrekvens kan vara högre och datahantering enklare. Å andra sidan är det mindre transparent hur studierekryteringen gick till och gruppen av webbpaneldeltagarna kanske inte är representativ för befolkningen. Dessa begränsningar borde behållas i minnet när man ska analysera data och tyda resultat.

Uppgifterna samlades med en PHP-baserad webapplikation för enkäter (limesurvey version 4.2.2, <https://www.limesurvey.org>) som drivs från en server vid Umeå universitet. Uppgifterna samlades in anonymt.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Språk

[Engelska](#)

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Svensk kvota-stratifierad webbpanelurval tillhåndhallat av Cint. Cint sammanfattar olika webbpaneler. Ålder 18-99 år, bosatt i Sverige.

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

[Sannolikhetsurval: stratifierat: proportionerligt urval](#)

Webbpanel urval från Cint. Kvot-stratifierad efter kön, region och ålder med syfte att representera den svenska befolkningen.

Tidsperiod(er) som undersökts

2020-01-01 – 2020-07-06

Variabler

43

Antal individer/objekt

498

Svarsfrekvens/deltagarfrekvens

40.8% / Enligt panelföretaget. Motsvarar 560 registrerade svar. Denna dataset motsvarar 498 svar med valid ålder och samtycke att delta.

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

[Text](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär: webbaserat
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2020-06-22 – 2020-07-06
- Datakälla: Befolkningsgrupp

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Geografisk beskrivning: Lägsta enhet är riksområden enligt NUTS-2.

Lägsta geografiska enhet

Riksområde

Högsta geografiska enhet

Land

Ansvarig institution/enhet

Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Medverkande

Håkan Jonsson - Institutionen för epidemiologi och global hälsa

Finansiering

- Finansiär: Forskningsrådet för arbetsliv, hälsa och välfärd, FORTE
- Diarienummer hos finansiär: 2018-00143

Etikprövning

Etikprövningsmyndigheten - dnr 2019-02848

Forskningsområde

[Hälsa- och sjukvårdsorganisation, hälsopolitik och hälsoekonomi](#) (Standard för svensk indelning av

forskningsämnen 2011)

[Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Nationalekonomi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Tvärvetenskapliga studier inom samhällsvetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Filosofi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Allmän hälsa och välbefinnande](#) (CESSDA Topic Classification)

[Sociala förhållanden och indikatorer](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Ekonomi](#), [Hälsa](#), [Välfärdsekonomi](#), [Folkhälsa](#), [Social välfärdsfilosofi](#), [Covid-19](#), [Extra-welfarism](#), [Capability approach](#), [Hälsoekonomi](#)

Publikationer

Meili, K. W., Jonsson, H., Lindholm, L., & Månsdotter, A. (2021). Perceived changes in capability during the COVID-19 pandemic: A Swedish cross-sectional study from June 2020. *Scandinavian Journal of Public Health*. Epub ahead of print. <https://doi.org/10.1177/14034948211023633>

DOI: <https://doi.org/10.1177/14034948211023633>

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-185846>

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Licens

[CC BY-SA 4.0](#)

Versioner

[Version 2](#). 2023-11-29

Version 1. 2021-05-06

Denna resurs har följande relationer

Är identisk med [Version 2](#)

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Capability ranking among health care related researchers and students at 5 Swedish universities](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)

Publicerad: 2021-05-06

Senast uppdaterad: 2023-11-29